

MAGIS

PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

**SPECIAL:
10 JAAR MAGIS:
EXTRA DOSSIER**

**AMBULANTE
WOONBEGELEIDING:
WERKT HET?**

**NIEUW:
INSTRUCTIEVIDEO'S
VOOR PROFESSIONALS**

10

Infomagazine CAW Oost-Vlaanderen

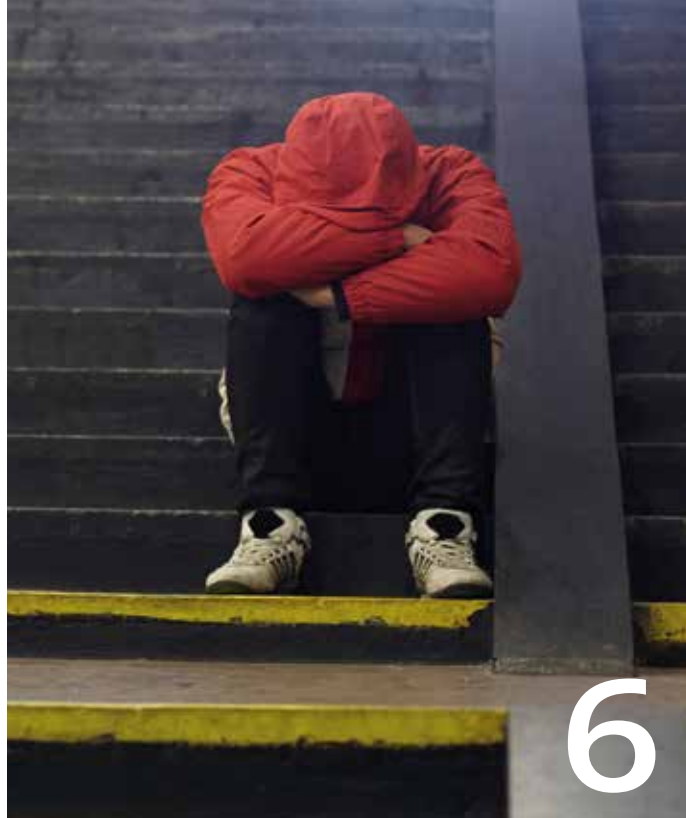
DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT VAN CENTRUM ALGEMEEN WELZIJNSWERK (CAW) OOST-VLAANDEREN

januari - februari - maart 2023 – Jaargang 10, nr. 1 – P2A 9721 Afgiftekantoor Gent X
V.U.: Geert Hillaert, CAW Oost-Vlaanderen vzw, Visserij 153, 9000 Gent

LGBTI+ en de CAW-hulpverlening

Met welke hulpvragen zitten LGBTI+ personen?
Hoe gaan hulpverleners met hen om?
Charlotte Decrock ging het na.
En ziet opportuniteiten om hen nóg beter te helpen.

1 jaar Opvang en Oriëntatie Blekerij

Mannelijke daklozen met een nationaliteit van buiten de Europese Unie zitten vaak al heel lang in overlevingsmodus. We bieden hen rust aan in onze opvang. An en Dirk vertellen hoe dat verloopt. En wat de toekomst brengt.

Colofon

Magis is het externe infomagazine van CAW Oost-Vlaanderen. Het blad verschijnt driemaandelijks. Jaargang 10, nummer 1.

Redactie: Geert Hillaert – Alain Slock
Noël Callebaut – Kathy Bleck - Marco Baeten
Lay-out: One Advertising – www.one-advertising.be
Copywriting: Wim Trommelmans, Magelaan

Informatie in verband met abonnementen:
communicatie@cawoostvlaanderen.be

V.U. Geert Hillaert, CAW Oost-Vlaanderen vzw,
Visserij 153, 9000 Gent
Ondernemingsnummer 0508 774 601 - RPR Gent

Editoriaal

Je kon het al afleiden van de cover: *Magis* bestaat 10 jaar. In dit eerste nummer én elke volgende editie van ons jubileumjaar blikken we terug op een deel van onze geschiedenis. Een aanloopje, zeg maar, naar het 10-jarig bestaan van CAW Oost-Vlaanderen in 2024. Daarbij laten we telkens een pionier aan het woord en spiegelen we de toenmalige realiteit af aan de huidige werking. We hebben deze gelegenheid aange-

Ambulante woonbegeleiding: werkt het?

Dat is de grote vraag die collega Bart beantwoordt. Drie belangrijke zaken staan alvast voorop: het ondersteunen van de woonvaardigheden, het verbeteren van de levenskwaliteit en het helpen uitbouwen van een stabiel netwerk.

grepen om ons vertrouwde magazine uit te breiden met maar liefst 4 extra pagina's!

In deze editie lees je een uitgebreide bijdrage over een jonge telg van onze rijke geschiedenis: het Transgender Infopunt (TIP). Het TIP bestaat dit jaar 10 jaar – een mooi toeval – en werkt ondertussen al 4 jaar structureel samen met het CAW, zodat we mee de welzijnsnoden van LGBTI+ personen kunnen detecteren en aanpakken.

Voor dit nummer gingen we ook in gesprek met Charlotte Decrock. Ze licht onder meer de resultaten toe van haar onderzoek rond de hulpvragen van LGBTI+'ers. Collega's Lily De Clercq en Guy Van Der Vurst leggen uit waarom ze video's hebben gemaakt over familiaal geweld en slachtofferhulp, specifiek voor hulpverleners. En Bart Dewaele toont hoe ambulante woonbegeleiding in het werk gaat.

En dan nog een interessant 'CAWee-tje' ... De nakende viering van ons

CAW heeft er pioniers Patrick Seys en Rita De Vis toe aangezet de geschiedenis van het welzijnswerk in Oost-Vlaanderen en dat van hun vele voorgangers in kaart te brengen. Ben je geïnteresseerd om hieraan mee te werken? Bezorg me gerust je contactgegevens.

Geert Hillaert

Algemeen directeur

CAW Oost-Vlaanderen

geerthillaert@cawoostvlaanderen.be

VERDER IN DIT NUMMER:

9

Achter de schermen

Instructievideo's voor professionals over familiaal geweld en slachtofferhulp

10-13

SPECIAL: 10 jaar Magis

Van Genderstichting naar Transgender Infopunt

14

Dankzij

Kintsugi vzw

15

Opgeklopt

Heeft het allemaal wel zin?

16

Cliënt vertelt

'Zij kwam op een goed moment, want ik had nog weinig vertrouwen in de hulpverlening'

LGBTI+ en de CAW-hulpverlening

Het begon met een vraag van Sarah Schlitz, Staatssecretaris voor Gendergelijkheid, Gelijke Kansen en Diversiteit, om in Vlaanderen tien opvangbedden te creëren, specifiek voor dakloze LGBTI+-jongeren en jongvolwassenen. Helaas moest men vaststellen dat er heel weinig informatie was over die groep. Daarom werd door het CAW, in samenwerking met Çavaria, een onderzoek opgezet om een duidelijker zicht te krijgen op de hulpverleningsnoden van die doelgroep, maar ook om te peilen naar de kennis en ervaringen van de hulpverleners over LGBTI+'ers. Charlotte Decrock is de onderzoekster.

We willen drie groepen mensen bevragen: CAW-hulpverleners, LGBTI+'ers bij de hulpverleners en LGBTI+'ers die niet in de hulpverlening terechtkomen. De thema's waarop wij focussen zijn wonen en opvang enerzijds, en geweld anderzijds, alsook de connecties daartussen. Het voorbije jaar hebben we 104 men-

Ik heb niet de ambitie om dé expert rond het LGBTI+-thema te zijn. Ik wil vooral dat mensen bij mij terechtkunnen voor info of vragen rond het thema.

sen uit die eerste groep bevroegd. Dat gebeurde met een online vragenlijst. Daarnaast heb ik "aandachtspersonen" geïnterviewd: mensen die per CAW-regio het LGBTI+-thema onder de aandacht brengen en houden.

Opvallend was dat de resultaten voor de twee groepen heel gelijklopend waren. Acht op de tien hulpverleners komen weliswaar in aanraking met de LGBTI+'ers — soms zelden, soms wekelijks, soms dagelijks — maar ze zijn er meestal niet actief mee bezig. Ze werken vooral aan het "probleem" en zijn niet zozeer bezig met de specifieke LGBTI+-invalshoek. De meest voorkomende thema's bij die groep zijn psychisch welbevinden, familiale relaties, wonen en financiële/administratieve zaken. De aandachtspersonen voegen daar nog een belangrijk element aan toe: vaak gaat het ook over het zoeken naar de eigen identiteit.'

Drie terugkerende situaties

'Opvallend waren de drie situaties die telkens weer naar voren kwamen. Een eerste was dat in de thuisomgeving de identiteit niet geaccepteerd werd. Daar waren verschillende redenen voor: migratieachtergrond, religie, cultuur ... Het gevolg was wel dat de persoon dan op zoek moest gaan naar een ander onderdak. Dat brengt ons bij de tweede situatie: negatieve ervaringen

met de opvang. Ze ervaren die als een onveilige plaats. Dus, de persoon kiest dan sneller voor couch surfing of bij vrienden logeren die iets gelijkaardigs ervaren hebben. Het derde element heeft meer te maken met beleving: hoe moeten ze hun identiteit bespreekbaar maken, hoe moeten ze zelf met hun onzekerheid omgaan.'

Het maatschappelijk stigma op de LGBTI+ zorgt voor extra kwetsbaarheid.

Wat kan het CAW beter doen?

'Om te beginnen kunnen we de kennis over de doelgroep verbeteren en op die manier LGBTI+ers beter in onze werking inbedden. Daarnaast zouden we voor hen meer in structurele opvang moe-

ten voorzien én inzetten op "CAW als safe space". En natuurlijk zorgen voor meer zichtbaarheid, bekendheid en toegankelijkheid.

In de praktijk proberen we dat laatste te verbeteren met themadagen. We vernieuwen ons basiswebinar en samen met Çavaria werken we aan een vorming op maat voor de opvang van LGBTI+ers. Rond LGBTI+ers met een migratieachtergrond zijn we nog zoekende: we nemen deel aan studiedagen en we zoeken samenwerking met organisaties die rond dit thema werken. Voor de toekomst gaan we samen met Çavaria ingaan op een projectoproep van de Vlaamse minister Somers, om zo binnen het CAW de aandacht voor het LGBTI+-thema te verduurzamen. Er is binnen dit project al heel wat onderzoek gebeurd en ook dit jaar wordt daar nog input aan toegevoegd. Op basis daarvan kunnen we een project uitschrijven en sneller initiatieven nemen.'

1 jaar Opvang en Oriëntatie Blekerij

Opvang & Oriëntatie – Blekerij biedt opvang aan mannelijke daklozen zonder wettig verblijf met een nationaliteit van buiten de Europese Unie. In principe hebben zij in België geen recht op opvang. Om hen uit hun precaire situatie te halen, geeft het project hen op juridisch en psychosociaal vlak steun, met als doel een duurzame toekomst in België, in het herkomstland of in een ander land. De Stad Gent nam het initiatief: de federale overheid is immers bevoegd voor het verblijf van die mensen, maar in de praktijk worden de steden en gemeenten met de problemen geconfronteerd. An D'Hondt en Dirk Bamelis van CAW kunnen daar veel over vertellen.

Overlevingsmodus

An: 'Die mensen zitten vaak al heel lang in overlevingsmodus. Ze hebben een lange zoektocht achter de rug, ze hebben een flinke rugzak, ze hebben geen idee wat er nog kan. Als ze dan in de opvang komen, is de eerste bedoeling dat ze weer een beetje "op hun

effen" kunnen komen. Een beetje rust.'

Dirk: 'Het gaat ook om mensen die al allerlei procedures doorlopen hebben, maar telkens weer het deksel op de neus kregen. Soms hadden ze een fout beeld van de procedure, soms kregen ze foute informatie, meestal hadden ze geen ondersteuning. Als we dan nu, met de hulp van een jurist een nieuwe procedure onderzoeken, dan gaan we het verhaal opnieuw uitspitten, het dossier grondig voorbereiden, hen in mensentaal uitleggen wat ze van die procedure wel en niet mogen verwachten.'

Soms lukt het, soms niet

An: 'Als ze bij ons komen, werken we op twee sporen. Er is de jurist die nagaat welke procedures al gevolgd zijn, waarom die fout gelopen zijn en welke mogelijkheden ze nog hebben. Zijn hier nog mogelijkheden tot wettig verblijf of is de uitbouw van een duurzame toekomst elders mogelijk? Kunnen ze terug naar hun thuisland, of is een derde land een optie? De perspectiefmedewerker helpt hen om opnieuw duurzame keuzes te maken en biedt hun psychoso-

ciale ondersteuning. Daarnaast is er de opvangmedewerker die vooral voor de dagelijkse ondersteuning zorgt.'

Dirk: 'We vertrekken vanuit het verhaal van de cliënt. Als zijn vlucht iets te maken heeft met zijn thuisland, gaan we dat proberen bevestigd te krijgen. Zelfde redenering als er medische elementen meespelen. Maar als we weten dat de procedure op niets zal uitdraaien, zullen we geen nieuwe procedures opstarten. De perspectiefbegeleiding loopt eventueel door, als er positieve stappen worden gezet.'

An: 'Nederland is ons voorbeeld. Daar zijn heel wat lokale initiatieven die nu door de overheid gesteund worden. En wat blijkt? Ze hebben resultaten én de kost van de dakloosheid verminderd.'

Dirk: 'Ons project wordt ook gesteund door de overheid en federaal gefinancierd. De Dienst Vreemdelingenzaken en Fedasil zijn hierbij betrokken. Zij leggen weliswaar een sterke focus op terug-

keer, wij van onze kant willen dat alle pistes evenwaardig behandeld worden. Dat is het verschil tussen de doelstellingen van een overheid en die van een welzijnsorganisatie.'

Toekomst

Dirk: 'We zijn een pilootproject, binnenkort start er ook een in Antwerpen en later volgen hopelijk nog andere steden. Want één ding is zeker: we merken dat de aanpak weliswaar zeer arbeidsintensief is, maar ook dat die resultaten neerzet. Het gaan nog wel even projecten blijven, want als we dit systeem tot norm zouden maken, zou het hele systeem moeten veranderen.'

An: 'Het goeie nieuws is dat we voor een aantal mensen een positieve beoordeling hebben kunnen bekomen. Maar ja, voor hen begint het werk dan nog maar echt. Ze zijn immers nog altijd dakloos, ze hebben geen inkomen, er ligt een hoop administratieve taken voor hen klaar. Het zal nog wel even duren voor ze in de maatschappij kunnen stappen.'

Ambulante woonbegeleiding: werkt het?

Een van de taken van het CAW is kwetsbare mensen helpen om hun woonst te behouden. Daarbij proberen de medewerkers onder andere om een uithuiszetting te vermijden. Over de preventie daarvan is al onderzoek gebeurd: bij 39% van de cliënten ontstond een steviger sociaal netwerk. Maar ook bij minder acute situaties kunnen woonbegeleiders een belangrijke rol spelen om mensen hun woning te laten houden. Dat is niet alleen een geldkwestie, het gaat ook over hulp om zelfstandig te kunnen blijven wonen. Over de impact daarvan is nog weinig onderzoek gebeurd. Dat verandert in de komende jaren.

Impactmeting

Zo'n woonbegeleiding is een behoorlijk arbeidsintensieve bezigheid: de begeleiders gaan immers wekelijks bij de mensen op bezoek om de noden na te gaan en om daarna de evolutie op te volgen. De vraag is dan: is het sop de kool waard? En zo ja, wat kunnen we leren uit de werking tot nu?

**Drie zaken staan voorop:
stijgen de woonvaardigheden, verhoogt de
levenskwiteit en is er een stabiel netwerk?**

Bart Dewaele is themaverantwoordelijke dak- en thuisloosheid, en staat mee aan de wieg van dit onderzoek. 'We gaan in dit onderzoek op drie momenten zowel de woonbegeleiders als de cliënten bevragen. Daardoor krijgen we niet alleen een beeld van hoe beide partijen tegen de situatie aankijken, maar ook wat de evolutie is tijdens de begeleiding. Daarin staan drie zaken voorop: stijgen de woonvaardigheden, verhoogt de levenskwiteit en is er een stabiel netwerk? Als je de verschillende ervaringen naast elkaar legt, kan je de wortels van het woonprobleem vastleggen, aantonen welke handelingen tot een succes leiden en welke effecten je daarmee bekomt.'

De vragenlijsten die we gaan gebruiken, werden door de onderzoekers én de woonbegeleiders samengesteld. Dat was een heel boeiende samenwerking. Onderzoekers vertrekken namelijk vanuit theoretische kaders terwijl de woonbegeleiders de realiteit in het werkveld ervaren.

Belangrijk is dat de registratie van de situatie tot concrete resultaten moet leiden. Het is niet registreren om te registreren, maar een methode om te bepalen op welke domeinen we effect sorteren. Gaan mensen gezonder leven? Wat is het effect op hun netwerk?

Ik denk dat het ook belangrijke informatie voor de beleidsmakers kan leveren. Aan het eind van het onderzoek zou duidelijk moeten zijn wat we doen, hoe we het doen en wat de resultaten en effecten zijn, zwart op wit.

In eerste instantie was het de bedoeling het onderzoek, dat onder leiding van het steunpunt Mens en Samenleving vorm kreeg, in Antwerpen en de Vlaamse Ardennen uit te voeren. Maar er kwam ook veel interesse van andere CAW's in Vlaanderen waardoor we binnenkort met meerdere collega's een jaar lang onderzoek zullen voeren. Binnen anderhalf jaar hebben we dan resultaten.'

Instructievideo's voor professionals over familiaal geweld en slachtofferhulp

Professionals — hulpverleners, politie, artsen, medewerkers van justitie en nog talloze anderen — worden regelmatig geconfronteerd met familiaal geweld of slachtoffers van een traumatische ervaring. CAW kan de betrokkenen daarvan hulp bieden, maar wie van die professionals weet wat we aanbieden? Je kan daar studiedagen of overlegmomenten over organiseren, maar meestal ontbreekt het de professionals aan tijd om daar echt diep op in te gaan. Een andere methode van informeren was nodig. Lily De Clercq en Guy Van Der Vurst zetten hun schouders onder dit project met als resultaat drie filmpjes over CAW-hulp bij familiaal geweld en CAW-slachtofferhulp.

Corona

Lily: 'Eigenlijk is het begonnen tijdens de coronatijd. Je bent afgesneden van je collega's, je hebt geen direct contact meer met andere professionals, dus dachten we: "We maken van de nood een deugd" en we werken iets online uit. Eerst experimenteerden we met het uitwerken van een webinar, maar dat werkte niet. Mensen namen daar de tijd niet voor. Ze werden ook wel overspoeld door een overaanbod aan webinars.'

Guy: 'Tijdens corona vergrootte het risico op familiaal geweld, dus was het des te belangrijker om ons CAW-aanbod bekend te maken. We zijn dan over het muurtje gaan kijken, bij onze Nederlandse collega's. Die hadden filmpjes gemaakt, dus waarom zouden we hen daar niet in volgen? Doel van de filmpjes: in

pakweg tien minuten professionals de weg naar de hulpverlening tonen. Dat hebben we dan ook gerealiseerd en nu staan ze op YouTube.'

Lily: 'Het nadeel is wel dat zo'n filmpjes vluchtig zijn. Je moet die dus regelmatig terug onder de aandacht brengen. Dat kan naar aanleiding van de Dag van het Slachtoffer of op de Dag tegen Ouderenmis(be)handeling. We willen vooral duidelijk maken dat er hulp mogelijk is. De meeste mensen denken in eerste instantie aan politie als enige oplossing voor de situatie. Maar dat is niet altijd nodig of wenselijk. Soms zijn mensen beter af met hulpverlening.'

Praktisch

Op deze CAW-webpagina vind je de link naar de video's:

www.caw.be/videos-familiaal-geweld

Van Genderstichting naar Transgender Infopunt

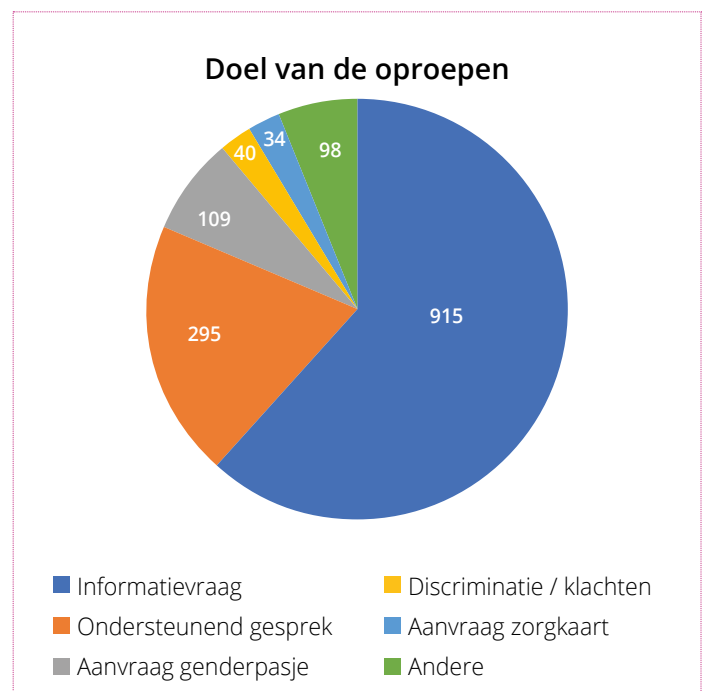
Het Transgender Infopunt bestaat 10 jaar. Maar er was ooit een voorganger: de Genderstichting. Zoals zo vaak in de zachte sector, is het verhaal van beide organisaties een van vallen en opstaan, van goede bedoelingen en niet altijd doordachte beleidsbeslissingen. Koen, nu IT-er bij het CAW, heeft de beginjaren gekend. Melanie Verbeke is verantwoordelijk voor het uitdragen van de expertise rond het transthema naar alle CAW's in Vlaanderen en Brussel, en werkt binnen deze opdracht 2 dagen per week op het Transgender Infopunt.

Koen: 'De Genderstichting is gestart in Kortrijk, in 1984, in een klein bureautje op een zolderkamertje boven een café. Dat was een initiatief van Jacques, een zeer vroeg gepensioneerd militair die veel tijd had maar ook een groot hart. Die hielp heel veel mensen uit de buurt. Iemand vroeg hem op een bepaald moment: "Gij weet veel van de wereld, waar kan ik terecht met mijn vragen rond geslachtsverandering." Jacques zocht maar vond niets. Hij diende dan maar een subsidieaanvraag voor een medewerker in — een DAC'er, zoals dat toen heette. Zo geschiedde en de Genderstichting kon haar werking starten.

Die eerste dertien jaar zaten ze op dat zolderkamertje. Je moest door het café, bijna langs het toilet, de trap op, langs het bureau van Jacques en dan nog een trap.

Het was een mooi initiatief. Er was niets in heel België, enkel de medische wereld hield zich daar een beetje mee bezig, maar ook daar was het een marginaal gebeuren.

In de eerste jaren ging het over een tiental dossiers. Het topjaar was 2004, met 62 dossiers. Ze kwamen van over heel Vlaanderen, heel België eigenlijk. Eind jaren negentig besloot de overheid om het DAC-systeem af te schaffen. De Genderstichting moest maar aansluiten bij een grotere organisatie. In 1998 zijn we bij het CAW komen aankloppen en zijn we naar Gent verhuisd.

In ruim de helft van de oproepen gaat het om een informatieve vraag (61,3%). In 19,8% ging het over een ondersteunend gesprek, al zijn beide types niet eenvoudig uit elkaar te houden. 2,7% van de oproepen ging expliciet om klachten van discriminatie.

Er waren veel obstakels in die begintijd: medisch, praktisch, wettelijk. Je moest een gerechtelijke procedure volgen. Wij hadden lijsten van advocaten die dat thema behandelden. Dan waren er ook nog psychiaters die de diagnose moesten stellen. Endocrinologen die de hormonale begeleiding wilden doen, waren niet dik gezaaid, laat staan chirurgen die een operatie wilden uitvoeren.

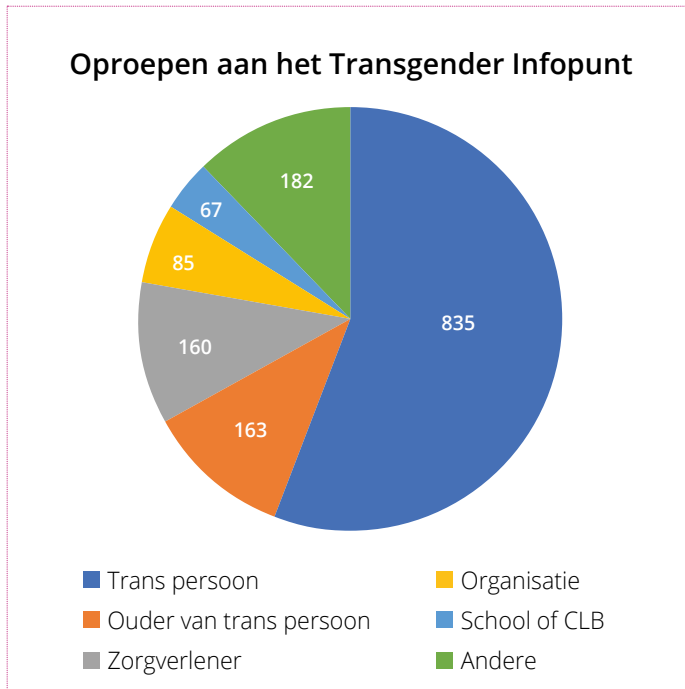
De Genderstichting is dan in 2007 opgedoekt en de community had het gevoel dat ze nDan hebben Joz Motmans en Guy T'Sjoen een projectsubsidie aangevraagd om het Transgender Infopunt op te richten. Dit leidde tot een website, een e-mailadres, een gratis telefoonlijn en een klein lokaaltje voor gesprekken.

Joz bleef lobbyen voor meer geld en in 2016 konden we vier dagen in de week open zijn. In 2019 besliste het kabinet van Welzijn om het TIP ook te financieren, onder de voorwaarde dat de expertise van het transthema regionaal verankerd werd via de CAW's. Melanie werd de liaison tussen het TIP en het CAW.'

Melanie: 'Ik doe twee dagen per week de permanentie op het Transgender Infopunt en de andere drie dagen draag ik de expertise van het transthema uit naar alle CAW's in Vlaanderen. Dat thema wordt ook gedragen door alle CAW's. Wij leggen een jaarplan voor, wat bediscussieerd wordt en na goedkeuring heb ik het mandaat om dat in elk CAW verder uit te voeren.

Als we naar de huidige cijfers kijken, komen 70 tot 80% van de vragen van jongeren, vooral via het JAC. Jongeren zijn gevoelig voor het thema, en het JAC is heel laagdrempelig en gratis. Als de ouders niet mee zijn, dan zit je als jongere immers met een pak vragen. Hoe ga ik mijn coming-out doen? Vanaf welke leeftijd kan ik medische stappen zetten? Kan ik mijn voornaam wijzigen?

Met het Transgender Infopunt hebben wij een zorgkaart van psychologen, endocrinologen, chirurgen en nog vele andere zorgverleners die met het transthema of trans personen vertrouwd zijn. Ondertussen is dat een heel lange lijst. Wie die consulteert kan nu filteren op regio, type zorg, taal, leeftijd, teleconsult enzovoorts.

Meer dan de helft (56%) van alle oproepen aan het Transgender Infopunt in 2022 gebeurde door een trans persoon zelf. Familieleden (voornamelijk ouders) maken 14.2% van alle oproepen uit, en zorgverleners 10.7%.

Sinds 2019 werken we in alle CAW's aan de expertise rond dit thema. Per CAW is er één iemand die het thema op de agenda zet en houdt: de aandachtspersoon. Twee keer per jaar zitten we samen om te bepalen hoe we dat gaan aanpakken. Een van de resultaten was de volwassenen- en jongerenonthalen toevoegen aan de zorgkaart van het TIP.

We proberen het thema bij elk CAW heel concreet onder de aandacht te houden. Bijvoorbeeld: in elke wachtruimte moeten folders van het Transgender Infopunt liggen. Of: elk CAW legt contact met de lokale transgendervereniging.

Ze zeggen soms dat transgender geen taboe meer is. Als je weet dat in sommige landelijke contexten echtscheiding nog een taboe is, dan weet je dat er nog werk aan de winkel is'.

‘Overheid moet investeren in vorming over transgenderpersonen’

Joz Motmans is coördinator bij het Centrum voor Seksuologie en Gender (UZ Gent) en oprichter van het Transgender Infopunt. Als sociaal wetenschapper kent hij het transgenderonderzoek als geen ander, als coördinator staat hij met beide voeten in de praktijk.

‘In de voorbije tien jaar is er wel wat veranderd. Vroeger hadden we vooral medische informatie uit klinisch onderzoek. Dat onderzoek is gebaseerd op het deel van de transgender personen dat zorg zoekt. Intussen weten we via sociaalwetenschappelijk onderzoek dat niet elke trans persoon dat wenst of kan. Deze personen en hun noden zijn nu zichtbaarder geworden. Dat geldt ook voor non-binaire personen, zij die zich niet thuis voelen in hokjes man of vrouw. Het is duidelijk dat er veel meer trans personen zijn dan we lang dachten. Uit een recente review die we deden, bleek dat het om 0,3 tot 0,5% van alle volwassenen gaat. Als je dan gender ruimer bekijkt en ook non-binaire personen bij de cijfers betreft, dan komen we zelfs aan 4,5% van alle volwassenen.

Er waren ook heel wat juridische veranderingen. De oude federale wet van 2007 over het veranderen van voornaam en officieel geslacht, had heel strakke medische criteria. Enkel mensen die een zorgtraject hadden doorlopen, konden hun voornaam of geslacht officieel veranderen. Dat was — gezien de drempels om hulp te zoeken — een heel selecte groep van trans personen. Nadat de nieuwe wet in 2017 in voege ging — volledig gebaseerd

op zelfbeschikking — zagen we een geweldige piek in het aantal aanmeldingen. Door deze nieuwe wet is een aanpassing van voornaam of geslachtsregistratie veel gemakkelijker, het enige wat je nodig hebt is een zelfverklaring. Geen medische attesten of psychiatrische diagnoses meer. Vanuit mensenrechtenperspectief was dat een fantastische vooruitgang. De federale overheid is nu aan het debatteren of er naast de M of de V nog een andere marker moet komen — een X of een A of wat dan ook. Als dat gebeurt, verwacht ik een nieuwe instroom. Maar of dat maatschap-

pelijk zo'n goed idee is? Je zal maar die ene X op het werk of in de voetbalploeg zijn. Dat creëert wel wat gedoe. Dus, we moeten durven nadenken over de zin of onzin van geslachtsregistraties.

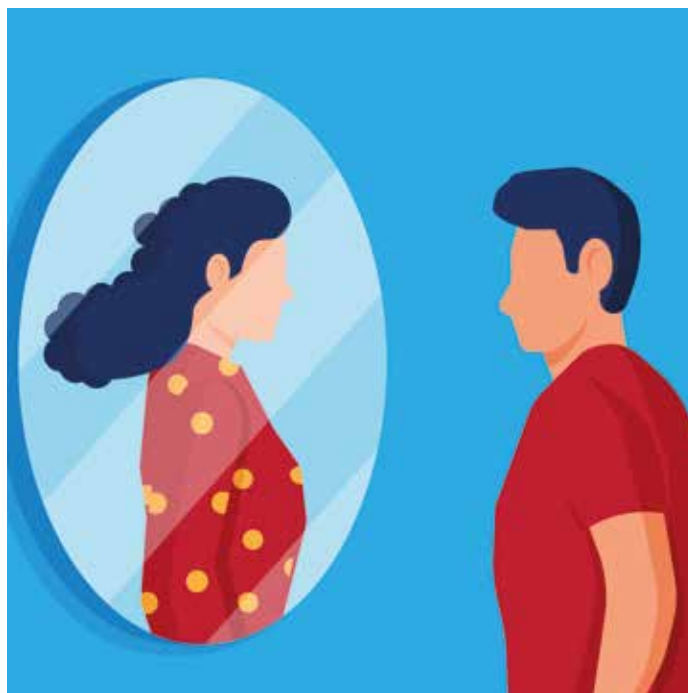
We kregen daarnaast een genderwet die discriminatie verbiedt, ook op basis van genderidentiteit en genderexpressie. We hebben een wet rond haatmisdrijven. Heel veel dus. België scoort juridisch heel goed, we zitten wereldwijd in de top drie.

Maar waar we in de laatste tien jaar minder goed op vooruit zijn gegaan is de maatschappelijke aanvaarding. Dat klinkt een beetje vreemd, want er is toch veel meer bespreekbaarheid gekomen en het thema is veel zichtbaarder geworden. Toch merken we dat de attitudes ten aanzien van trans personen niet per se veel beter zijn geworden. Er is nog steeds veel geweld, veel discriminatie en veel afwijzing. Dat heeft zijn weerslag op het mentaal welzijn van de trans mensen. Vandaar ook de hoge suïcidecijfers in die groep. Dat baart ons zorgen. Het is niet omdat we het juridisch goed doen, dat we ons op de borst mogen kloppen en denken dat we er zijn.

We merken dat ook binnen gezinnen. We hebben nu een project met de Gezinsbond lopen en voor ouders of grootouders blijkt het niet altijd evident als hun kind of kleinkind zich als transgender uit. Die ouders en grootouders hebben ook nood aan ondersteuning en opvang.

Ik ben misschien naïef, maar ik blijf geloven in educatie en vorming. Die moet starten op jonge leeftijd. Kinderen moeten in aanraking komen met diversiteit in al zijn aspecten, dus ook in verband met gender en seksuele diversiteit. Dat kan op een ludieke manier zonder te problematiseren. Dat zorgt ervoor dat jongeren die er zelf mee zitten, weten dat het bestaat en dat het kan. En dat er hulp voorhanden is als zij daarmee worstelen.

Ook bij volwassenen zijn er heel veel vragen. Op het Transgender Infopunt krijgen we ontzettend veel vragen, ook naar bijscholing. "We werken wel in de zorg, maar we hebben er nooit iets over

geleerd." Of: "We werken in de leerlingenbegeleiding en we kennen er eigenlijk niks van." Er is nu geen vormingsinstantie die dat allemaal aankan. Dus ik denk dat de overheid moet investeren in opleidingen en vormingen. Dat mensen willen leren, vind ik heel positief. De maatschappelijke bewustwording is enorm gegroeid. Die aandacht is ook genuanceerder en diverser geworden. Maar mensen blijven met vragen zitten en ik ben nog altijd overtuigd dat negatieve reacties op transgenderpersonen heel vaak hun oorsprong vinden in onbegrip.

MEER WETEN?

Vind meer uitgebreide info rond het transthema op www.transgenderinfo.be

Kintsugi vzw

Laura Verhulst, Nancy Deceuninck, Marieke Moreels en Pieter Moreels zijn de drijvende krachten achter Kintsugi vzw. De vzw heeft als missie op een laagdrempelige wijze mensen structureel te helpen om hun leven terug op rails te krijgen en er zo voor te zorgen dat men uit de armoede geraakt.

Dit zijn niet zomaar holle woorden voor deze gedreven jonge mensen. Vanuit hun vroegere engagementen bij onder meer de jeugdbeweging, hebben ze een maatschappelijke visie ontwikkeld waarin ze geloven in het geven van kansen aan de mensen die het nodig hebben. De naam Kintsugi betekent "Gouden verbinding" en is de Japanse kunst van het repareren van gebroken keramiek met goud of zilverkleurige lak. Deze vlag dekt de lading perfect!

Een tijdje geleden namen Marieke en Pieter contact op met ons CAW en boden ze aan te helpen. Hun motivering? "Iedereen verdient een kans!" En dat past perfect binnen de visie van het CAW. We kijken er dan ook enorm naar uit om samen met hen de mensen die het nodig hebben een duwtje in de rug te kunnen geven.

Dit initiatief bewijst nog maar eens dat we in staat zijn om dingen te veranderen door samen te werken. Op die manier krijgen heel wat donkere wolken een zilveren lijntje of, in het geval van Kintsugi vzw, een gouden lijntje.

MEER WETEN OVER KINTSUGI VZW?

Bezoek hun website: www.kintsugivzw.be

kintsugi

De duw in de rug om structureel uit (kans)armoede te stappen.

Wat is CAW Oost-Vlaanderen?

Centrum Algemeen Welzijnswerk (CAW) Oost-Vlaanderen is een pluralistische organisatie die deskundige hulpverlening biedt aan iedereen met vragen of problemen in verband met welzijn.

CAW Oost-Vlaanderen **informeert, begeleidt en biedt onderdak** indien dat nodig is. Onze **doelgroepen** zijn mensen in kwetsbare situaties zoals daklozen, slachtoffers van geweld, jongeren, (ex-)gedetineerden, vluchtelingen, gebroken gezinnen enz. Onze hulpverlening is professioneel, divers, vertrouwelijk en anoniem.

Onze organisatie telt 649 medewerkers en jaarlijks kloppen 26.570 mensen met een hulpvraag aan bij CAW Oost-Vlaanderen.

Volg CAW Oost-Vlaanderen via www.caw.be en www.facebook.com/cawoostvlaanderen. Contact opnemen kan onder meer telefonisch via 09 265 89 20.

Voor extra projecten en initiatieven zijn **giften, legaten en schenkingen** steeds welkom op BE25 0689 0002 0082 – BIC GKCCBEBB. Voor bijdrages vanaf 40 euro krijgt u van ons een fiscaal attest, goed voor een belastingvermindering van 45 %. Een gift van 100 euro kost u dus eigenlijk maar 55 euro.

DIRECTIE

GEERT HILLAERT /
Algemeen directeur
geerthillaert@cawoostvlaanderen.be

TINE VANDENBOSSCHE /
HR directeur
tinevandebossche@cawoostvlaanderen.be

ALAIN SLOCK /
Inhoudelijk directeur
alainslock@cawoostvlaanderen.be

BESTUURSORGaan

Kris Coenegrachts (voorzitter), Kathleen Van Haute, Gerry van de Steene, Mark Block, Stefan Bockstal, Guido Van de Pontseele, Christl Willems, Kathleen Van Rysseghem, Thomas Vervaeet en Sara Goossens.

OPGEKLOPT

HEEFT HET ALLEMAAL WEL ZIN?

Er zijn zo van die dagen dat ik wakker word met het idee: “heeft het allemaal wel zin?” Na een loopbaan van meer dan dertig jaar in de welzijnssector kan dat al eens gebeuren.

Een mens wil vooruit in het leven. Zelfs al zie je in het bos van uitdaging en teleurstelling soms de bomen niet meer. Je kent vast wel het gevoel van “wat kan ik daaraan veranderen?” En dan lees je in de krant het verhaal van een dappere jonge vrouw uit Oekraïne die hier met haar twee kinderen terechtgekomen is, gevlucht voor die verschrikkelijke oorlog. In haar thuisland gaf ze les en was ze iemand van aanzien. Toen de oorlog uitbrak, moest ze vluchten, haar kinderen in veiligheid brengen. Ze werd hier warm onthaald en opgevangen, maar het leven stopt niet. Ook niet als je alles moet achterlaten. Dus ging ze aan de slag. Niet als leerkracht geschiedenis, wél als poetsvrouw.

En ook al is het lastig leven in een land, nagenoeg amper een stad ver van je thuis, ze blijft geloven in een toekomst voor haar kinderen én voor zichzelf. Ze klampt zich vast aan het idee dat het ooit weer beter wordt.

Want natuurlijk heeft het allemaal zin! We moeten ons blijven inzetten voor iedereen die een duwtje in de rug nodig heeft. En vanuit het CAW kunnen we dat dankzij jou!

Steun ons CAW met een gift of een maandelijkse storting (doorlopende opdracht). Jij bepaalt zelf hoeveel en wanneer je schenkt. En, goed om te weten: vanaf 40 euro is je gift fiscaal aftrekbaar!

Noël Callebaut

Stafmedewerker fondsenwerving en communicatie
noelcallebaut@cawoostvlaanderen.be

09 432 00 60

'ZIJ KWAM OP EEN GOED MOMENT, WANT IK HAD NOG WEINIG VERTROUWEN IN DE HULPVERLENING'

'Ik kreeg klierkoorts op mijn 34ste. Daarna volgde een burn-out. Ik geraakte zowel fysiek als mentaal in een zeer stevige dip. Ik heb drie jaar gezocht naar wat er met mij aan de hand was. In de zomer van 2017 kreeg ik door dat genderdysforie mij fundamenteel parten speelde. In een revalidatiecentrum heeft een psychiater dat gevoel bevestigd. Ik heb dan contact gezocht met het transgenderinfopunt en met de genderkliniek in Gent. In september 2018 ben ik gestart met het kennismakingstraject. Na mijn gesprekken op het UZ heb ik besloten de stap te zetten, dus om in transitie te gaan.

Ik was toen nog heel angstig en onzeker. Ik heb het CAW gecontacteerd: ik zocht hulp en ondersteuning. Er waren immers talloze vragen. Hoe gaat dat, zo'n transitie? Welke impact heeft die? Waar moet ik rekening mee houden op sociaal vlak? Een medewerker van het CAW-onthaal heeft mij heel mooi opgevolgd. Ze is nu ook mijn vertrouwenspersoon. Zij had een ontwapenend luisterend oor en dacht altijd heel functioneel mee. Hoe doe je het praktisch, in de samenleving?

Ze zorgde ook voor een psychologische terugkoppeling en dat op een zeer toegankelijke manier. Zij kwam op een goed moment want ik had eigenlijk weinig vertrouwen in de hulpverlening. Als je nog zoekende bent, weet je niet altijd of je de hulpverlening

wel kunt vertrouwen. Ik heb mij ook heel lang geschaamd en zelfs schuldig gevoeld over mijn genderidentiteit. Bij het CAW kreeg ik het gevoel van oké, ik word niet veroordeeld.

Mijn familie en vriendenkring hebben daar ook een rol in gespeeld. Eerst wel wat meer vanop afstand, maar eens duidelijk werd dat het serieus was, besloten ze om mij te helpen en te steunen. De ervaringen met het CAW waren niet altijd even positief. Op een bepaald moment verhuisde mijn CAW-begeleidster en kwam ik terecht bij een maatschappelijk werker die het precies niet helemaal doorhad. Ik vroeg ondersteuning en die gaf aan dat ik het zelf maar moest regelen. Dan had ik iets van: ik ben al helemaal binnenstebuiten gekeerd, ik ben energetisch op en doodmoe, ik had nood aan iemand die het eventjes van mij wilde overnemen.

Maar dan ben ik met een CAW'er met juridische kennis in contact gekomen en die heeft me dan wel weer snel geholpen. Ik zat met allerlei juridische en financiële problemen. Die persoon heeft aan de schuldeisers kunnen duidelijk maken dat het niet over kwade wil gaat, en aan de rechter dat het niet gaat over een vader die zijn gezin in de steek heeft gelaten maar over een meemoeder die heel hard betrokken wil blijven bij de leefwereld van haar kinderen.'